

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539 42 STRAIPSNIO
PAKEITIMO IR NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-1539
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 42 straipsnio pakeitimo ir Nekilnojamojo turto registro įstatymo Nr. I-1539 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) parengimą paskatino poreikis peržiūrėti Nekilnojamojo turto registro įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas, reglamentuojančias Nekilnojamojo turto registro (toliau – Registras) veiklą, siekiant Įstatymu sureguliuoti tik pagrindinius Registro veiklos aspektus, detalų Registro veiklos klausimų reglamentavimą perkeltiant į Registro nuostatus¹, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 18 straipsnio 1 ir 3 dalimis, nustatančiomis, kokie registro veiklos klausimai reguliuojami įstatyme, o kokie – registro nuostatuose.

Įstatymo projektu taip pat siekiama aiškiau reglamentuoti aktualių, archyvinių Registro duomenų, taip pat dokumentų, kurių pagrindu įregistruoti Registro objektai, teikimą ir išplėsti subjektų, turinčių teisę gauti šiuos duomenis, ratą, užtikrinant didesnę Registro duomenų prieinamumą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Teisingumo ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptariami teisiniai santykiai.

Šiuo metu galiojantis Įstatymas Registro tvarkymą reglamentuoja labai detalai – Įstatymą sudaro 46 straipsniai, kuriuose reglamentuojami ne tik pagrindiniai Registro veiklos klausimai (duomenų objektui registruoti teikimas, pagrindiniai Registro objekto registravimo aspektai, Registro duomenų teikėjai ir duomenų gavėjai, Registro duomenų teikimo duomenų gavėjams tvarka ir apribojimai ir kt.) bet ir nustatoma Registro tvarkytojo struktūra, konkrečių Registro objektų (nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių, juridinių faktų) registravimo tvarka, detali prašymų registruoti Registro objektą teikimo ir registravimo tvarka, Registro sandara, Registro duomenų turinys, dokumentų bylų formavimo procesas ir kt.

Vadovaujantis Įstatymo 42 straipsnio 3 dalimi, Registro duomenys apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir šių teisių turėtojus, daiktinių teisių suvaržymus, juridinius faktus ir kitas žymas, įregistruotus Registre, ir su šiais juridiniais faktais ir žymomis susijusių asmenų duomenys teikiami tik nekilnojamojo daikto savininkams; teismams ir teisėtvarkos institucijoms – valstybės pavestoms funkcijoms atlikti; juridiniams asmenims, kurie užsiima draudimo verslu, kai duomenys yra būtini atitinkamoms draudimo paslaugoms besikreipiantiems asmenims teikti; juridiniams asmenims, kurie teikia finansines paslaugas, susijusias su rizikos prisiėmimu ar kreditingumo vertinimu, kai duomenys yra būtini atitinkamoms finansinėms paslaugoms besikreipiantiems asmenims teikti; savivaldybėms – savivaldybių funkcijoms atlikti; valstybės institucijoms ir kitiems asmenims – valstybės pavestoms funkcijoms atlikti ar įstatymuose nustatytoms teisinėms paslaugoms teikti.

Tam tikros duomenų gavėjų kategorijos, pavyzdžiui, žurnalistai teisės gauti duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą šiuo metu neturi, nors jie turi teisę gauti Registro duomenis apie konkretų nekilnojamąjį turtą, taip pat archyvinius duomenis apie konkretų nekilnojamąjį daiktą.

¹ Patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“.

Šiuo metu duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą gali gauti ir juridiniai asmenys, kurie teikia finansines paslaugas, susijusias su rizikos prisiėmimu ar kreditingumo vertinimu, kai duomenys yra būtini atitinkamoms finansinėms paslaugoms besikreipiantiems asmenims teikti. Atsižvelgiant į tai, kad finansines paslaugas turi teisę teikti labai platus subjektų ratas, Registro tvarkytojas negali patikrinti, ar tokių subjektų prašymuose gauti Registro duomenis nurodytas tikslas yra teisėtas ir susijęs su konkrečia juridinio asmens veikla. Dėl šios priežasties kyla poreikis aiškiau apibrėžti, kokiems finansines paslaugas teikiantiems subjektams, minėti duomenys turėtų būti teikiami.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma reguliuoti tik pagrindinius Registro veiklos klausimus, vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi. Šio įstatymo 18 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės registro steigimo teisiniai pagrindai gali būti nustatyti atskirame Lietuvos Respublikos įstatyme, kai šio registro veiklai reguliuoti reikia nustatyti specialų teisinį reglamentavimą arba priimti specialias teisės normas, susijusias su duomenų, informacijos, dokumentų ir (arba) jų kopijų objektui registruoti teikimu, šio registro objekto registravimu, asmenų, teikiančių šiam registrai teisės aktuose nustatytus duomenis, informaciją, dokumentus ir (arba) jų kopijas, asmenų, gaunančių iš šio registro duomenis, registro informaciją, registrai pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, šio registro valdytojo ir šio registro tvarkytojo teisėmis ir pareigomis, šio registro duomenų, registro informacijos, šiam registrai pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų tvarkymu, jų perdavimo susijusiems registrams ir valstybės informacinėms sistemoms ir teikimo gavėjams tvarka ir (arba) apribojimais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Įstatymu projektu reglamentuojami šie pagrindiniai Registro veiklos klausimai: Registro steigimas, Registro valdytojo, tvarkytojo skyrimo tvarka, objektai, jų registravimo ir sprendimų dėl jų registravimo priėmimo tvarkos pagrindai, ginčų dėl Registro tvarkytojo priimtų sprendimų nagrinėjimo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka pagrindai, Registro duomenų, Registrai pateiktų dokumentų ir informacijos tvarkymo, teikimo pagrindai ir apribojimai, dėl Registro tvarkytojo kaltės atsiradusios žalos atlyginimo pagrindai, Registro finansavimas, Registro reorganizavimo ir likvidavimo pagrindai. Detalus Registro veiklos klausimų reglamentavimas bus perkeliamas į Registro nuostatus.

Įstatymo projekte, be jau paminėtų, numatomi ir kiti svarbūs su Registro tvarkymu susiję pakeitimai.

Įstatymo projekte atsisakoma Įstatymo 6 straipsnyje nustatyto Registro tvarkytojo skirstymo į centrinį padalinį – Centrinį registratorių ir teritorinius padalinius – teritorinius registratorius, kurių funkcijos apibrėžtos atitinkamai Įstatymo 7 ir 8 straipsniuose. Registro tvarkytojas – valstybės įmonė Registrų centras yra juridinis asmuo, kuris nuo 2019 m. kovo 1 d. nebeturi filialų, kurie anksčiau atliko teritorinių registratorių funkcijas, ir šio juridinio asmens struktūriniai padaliniai vykdo jų nuostatuose nustatytą veiklą, taip pat ir visas Registro tvarkytojo funkcijas.

Įstatymo projekte peržiūrėtas ir Registro duomenų, dokumentų ir informacijos teikimo reguliavimas, siekiant aiškiau sureguliuoti Registro duomenų teikimą ir duomenų teikimo apribojimus, taip pat išplėsti subjektų, galinčių gauti duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, archyvinis duomenis apie nekilnojamąjį turtą, dokumentų, kurių pagrindu įregistruoti Registro objektai, kopijas, ratą. Kartu pakartotinai įvertinta Registro duomenų, dokumentų ir informacijos teikimo atitiktis teisėtumo, proporcingumo ir būtinumo reikalavimams, kylantiems iš 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas).

Įstatymu projekto 10 straipsnyje atskirai nurodomos tik pagrindinės Registro duomenų kategorijos ir subjektai, turintys teisę gauti šiuos duomenis (Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys). Visus kitus Registro duomenis galėtų gauti bet kuris fizinis ir juridinis asmuo, turintis teisinį duomenų gavimo pagrindą ir nurodęs konkretų, apibrėžtą ir teisėtą duomenų naudojimo tikslą.

Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad apibrėžto ir teisėto duomenų naudojimo tikslo nurodyti nereikia, kai asmuo, kurio duomenys įrašyti Registre, susipažįsta su Registre tvarkomais savo, nepilnamečių savo vaikų, įvaikių, taip pat asmenų, kuriems paskirta globa ar rūpyba, duomenimis arba kai, Registro tvarkytojo interneto svetainėje nurodęs nekilnojamojo daikto adresą, įgyvendina teisę neatlygintinai sužinoti tą nekilnojamąjį daiktą identifikuojančius duomenis, nurodytus Registro nuostatuose (nekilnojamojo daikto tipą, Registro numerį ir unikalų numerį). Vieša paieška Registro tvarkytojo interneto svetainėje pagal nekilnojamojo turto adresą veikia ir šiuo metu, vadovaujantis Registro nuostatų 128¹ punktu². Tokia paieška, siekiant gauti nekilnojamojo turto Registro numerį ir unikalų numerį, yra reikalinga dėl kelių priežasčių.

Visų pirma, pagal Registro nuostatų 133 ir 134 punktus Registro numeris ir unikalus numeris yra paieškos kriterijai, kuriais vadovaujantis asmenys gali gauti Registro duomenis apie konkretų nekilnojamąjį daiktą. Pagal nekilnojamojo turto adresą Registro tvarkytojo interneto svetainėje gauto tik nekilnojamojo daikto Registro numerio ar tik jo unikalaus numerio nepakanka, nes pagal šiuos skirtingus paieškos kriterijus gali būti gaunami skirtingi Registro duomenys. Pavyzdžiui, vienu adresu gali būti registruoti nekilnojamojo turto objektai turintys vienodus arba skirtingus registro numerius (pvz., sklypas ir statinys arba keli statiniai), o nekilnojamojo turto objekte, turinčiame registro numerį, gali būti įregistruota daug objektų su skirtingais Registro ir unikaliais numeriais (pvz., pastate esančios patalpos). Turint konkretų paieškos kriterijų, gaunami tikslesni ir Registro duomenų naudojimo tikslą atitinkantys duomenys. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad asmenys, turėdami nekilnojamojo daikto adresą, Registro numerį ar unikalų numerį, negali gauti Registro duomenų apie konkretų nekilnojamąjį daiktą, jeigu nenurodo konkretaus, apibrėžto ir teisėto duomenų naudojimo tikslo.

Antra, nekilnojamojo daikto unikalus numeris yra reikalingas sužinoti nekilnojamojo turto mokestinę vertę, kuri pagal Žemės mokesčio ir Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymus taikoma apskaičiuojant žemės arba nekilnojamojo turto mokesčius. Nekilnojamojo turto mokesčio mokėtojas pats apskaičiuoja, deklaruoja ir moka mokestį, o šio mokesčio mokėtojas nebūtinai yra nekilnojamojo turto savininkas. Minėti įstatymai taip pat nustato galimybę mokesčio mokėtojams sužinoti savo žemės mokestinę vertę ir kartą per mokestinį laikotarpį neatlygintinai gauti Registro išrašą, kuriame nurodoma nekilnojamojo turto mokestinė vertė. Sužinoti nekilnojamojo turto mokestinę vertę³ galima tik naudojant nekilnojamojo daikto unikalų numerį. Kaip paieškos kriterijų naudojant tik nekilnojamojo daikto adresą, būtų gaunami netikslūs duomenys, nes vienu adresu dažnai yra įregistruota daugiau nei vienas nekilnojamojo turto objektas.

Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 8 punktu išplečiamas subjektų, galinčių gauti aktualius Registro duomenis ir informaciją apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis ir nustatoma, kad šie duomenys teikiami žurnalistams Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis. Pagal Visuomenės informavimo įstatymą žurnalistas yra asmuo, kuris profesionaliai renka, rengia ir teikia medžiagą viešosios informacijos rengėjui ir (ar) skleidėjui. Taigi žurnalistams, informuojantiems visuomenę ir (ar) besispecializuojantiems tiriamosios žurnalistikos srityje, savo profesinėje veikloje ypatingai svarbu iš registru ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojų gauti išsamius duomenis. Negaudami šių duomenų žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai negalės užtikrinti viešojo intereso – visuomenės informavimo – tinkamo įgyvendinimo, neturės galimybių prisidėti prie korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimo, galimo viešųjų ir privačių interesų derinimo ar neteisėto praturtėjimo atvejų atskleidimo ir kt. Atsižvelgiant į tai, žurnalistams suteikiama teisė laisvai ir nevaržomai viešojo intereso tikslais gauti

² Kiekvienas asmuo, Registro tvarkytojo interneto svetainėje nurodęs nekilnojamojo daikto adresą, turi teisę neatlygintinai sužinoti to nekilnojamojo daikto pavadinimą ar tipą, Registro numerį ir unikalų numerį.

³ Vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“, 43 punktu, patvirtinti nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentai ir pagal juos apskaičiuota nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė, nustatyta taikant masinį vertinimą, yra vieši ir skelbiami turto vertintojo interneto svetainėje www.registrucentras.lt

aktualius Registro duomenis apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis, tokiu būdu užtikrinant visuomenės teisę gauti informaciją. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad žurnalistai minėtus duomenis gaus Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis⁴, t. y. kad tik nepažeidžiantys teisės aktų žurnalistai gautų duomenis iš Registro neatlygintinai ir tik tokiu atveju duomenų teikimo sąnaudos registro ir valstybės informacinės sistemos tvarkytojui būtų kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis.

Prie subjektų, turinčių teisę gauti archyvinius duomenis, duomenis apie visą asmens turtą, taip pat dokumentų, kurių pagrindu įregistruoti Registro objektai, kopijas nurodomi ir asmenys, suinteresuoti ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vykdymu. 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – Sąlygų įstatymas) 142 straipsnio nuostatomis, teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (toliau – SŽNS) bus Registro objektas. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, vykdymu, teikiami jų veiklai nustatytų šių teritorijų ir į šias teritorijas patenkančių kitų Registro objektų ir su jais susijusių asmenų aktualūs ir archyviniai su šiomis teritorijomis ir į jas patenkančiais kitais Registro objektais susiję Registro duomenys, informacija, ir dokumentų, kurių pagrindu registruoti į šias teritorijas patenkantys Registro objektai, kopijos. Asmenims, suinteresuotiems ūkinės veiklos apribojimais, duomenys, ypač archyviniai, svarbūs atliekant analizę apie teritorijų, kuriose taikomos SŽNS, pokyčius, siekiant identifikuoti, nuo kada įregistruotos SŽNS bei atliekant kitus veiksmus, kuriuos turi atlikti ūkinės veiklos apribojimais suinteresuoti asmenys.

Taip pat buvo peržiūrėtas duomenų apie visą asmens nekilnojamąjį turtą teikimo juridiniams asmenims, kurie teikia finansines paslaugas, susijusias su rizikos prisiėmimu ar kreditingumo vertinimu, kai duomenys yra būtini atitinkamoms finansinėms paslaugoms besikreipiantiems asmenims teikti, reglamentavimas. Registro tvarkytojas gauna juridinių asmenų prašymų dėl Registro duomenų teikimo, kurie prašymuose duomenų naudojimo tikslą sieja su finansinių paslaugų (dažniausiai ne licencijuojamų) teikimu, tačiau Registro tvarkytojas negali patikrinti, ar toks prašyme nurodytas tikslas yra teisėtas ir susijęs su konkrečia juridinio asmens veikla. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti pagrįstą plačios apimties duomenų apie visą asmens turimą nekilnojamąjį turtą teikimą finansines paslaugas teikiantiems subjektams, Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 5 punkte siūloma nustatyti, kad aktualūs Registro duomenys ir informacija apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenys teikiami juridiniams asmenims, kurie teikia licencijuojamas finansines paslaugas, susijusias su rizikos prisiėmimu ar kreditingumo vertinimu, kai duomenys yra būtini atitinkamoms finansinėms paslaugoms besikreipiantiems asmenims teikti.

Įstatymo projektu keičiamo Įstatymo 10 straipsnio 4 dalis papildoma, nustatant, kad aktualūs Registro duomenys ir informacija apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenys teikiami ir asmenims, turintiems teisę paveldėti mirusio asmens daiktines teises į nekilnojamąjį daiktą, nes šie asmenys jau ir dabar turi teisę gauti dokumentų, kurių pagrindu registruoti Registro objektai, kopijas.

Įstatymo projektu taip pat nustatoma, kad sprendimas dėl Registro objekto registravimo gali būti priimamas skubos tvarka, t. y. per 1 ar 3 darbo dienas. Įstatymo projektu atsisakoma 2 darbo dienų skubos termino, atsižvelgiant į tai, kad praktikoje daugiausia prašymų įregistruoti Registro objektus teikiama per 1 ir 3 darbo dienas, todėl 2 darbo dienų terminas nebėra tikslingas.

⁴ Žurnalistai Visuomenės informavimo įstatymo nustatytais sąlygomis šiuo metu gauna Registro archyvinius duomenis apie nekilnojamąjį daiktą.

Numatoma Įstatymo projekto įsigaliojimo data – 2024 m. sausio 1 d. Įstatymo projektu keičiamo galiojančio Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio įsigaliojimo data – 2023 m. sausio 1 d., siekiant užtikrinti neatidėliotiną Registro duomenų teikimą apie visą asmens nekilnojamąjį turtą žurnalistams, taip pat nuo 2023 m. sausio 1 d. Registro objektu tapus teritorijoms, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, – duomenų apie šias teritorijas teikimą asmenims, suinteresuotiems ūkinės ir (ar) kitokios veiklos, dėl kurios nustatytos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto siūlomi pakeitimai sudarys sąlygas greitai ir efektyviai reaguoti į visuomeninių santykių kaitą ir pritaikyti Registro tvarkymo veiklą prie naujų klientų poreikių ar technologinių pokyčių, taip pat užtikrins didesnę Registro duomenų prieinamumą.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Siekiant Įstatymo projekte siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projekte nepateikiama naujų sąvokų ir sąvokas įvardijančių terminų, todėl projektas nevertintinas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės pakeisti Nekilnojamojo turto registro nuostatus ir Registro tvarkytojo priimtus teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymų projektams įgyvendinti Registro tvarkytojo preliminarium skaičiavimu reikės apie 50 tūkst. eurų papildomų valstybės biudžeto lėšų, nes suteikus teisę žurnalistams gauti duomenis ir

informaciją apie visą asmens nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus, teritorijas, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenis, žurnalistai šiuos duomenis gautų neatlygintinai, o Registro tvarkytojo patirtos sąnaudos būtų kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis, vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio 8 ir 10 dalimis ir Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad sąnaudos, kurias Registro tvarkytojas patyrė dėl neatlygintino duomenų teikimo, finansuojamos iš šiam registro tvarkytojui skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės biudžeto lėšos Registro tvarkytojui jo prašymu *gali būti išmokamos vieną kartą, kompensuojant visas per praėjusius kalendorinius metus patirtas neatlygintino duomenų teikimo sąnaudas*, arba dalimis, kompensuojant dalį per einamuosius metus patirtų neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų, o likusią jų dalį kompensuojant tik šioje dalyje nustatyta tvarka patikrinus visų per praėjusius kalendorinius metus Registro tvarkytojo patirtų neatlygintino duomenų teikimo sąnaudų pagrįstumą. Atsižvelgiant į tai, dėl neatlygintino duomenų teikimo žurnalistams Registro tvarkytojo patirtos sąnaudos už 2023 m.⁵ gali būti kompensuojamos 2024 m., kaip ir sąnaudos, kurias Registro tvarkytojas patyrė dėl neatlygintino duomenų teikimo valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Rengiant Įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: „registas“, „registro objektas“, „nekilnojamas daiktas“, „nuosavybė“, „daiktinės teisės“, „registro tvarkytojas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

⁵ Įstatymo projektu keičiamo galiojančio Nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 straipsnio įsigaliojimo data – 2023 m. sausio 1 d., siekiant užtikrinti neatidėliotiną Registro duomenų teikimą apie visą asmens nekilnojamąjį turtą žurnalistams.